

РЕШЕНИЕ

№ 11755

гр. София, 12.07.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 56 състав,
в публично заседание на 15.05.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мария Ситнилска

при участието на секретаря Макрина Христова, като разгледа дело номер **2449** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по чл. 145 и сл. от Административно-процесуалния кодекс /АПК/ във връзка с чл. 76, ал. 3 от Закона за здравното осигуряване /ЗЗО/.

Образувано е по жалбата на „Университетска многопрофилна болница за активно лечение и спешна медицина „Н.И. Пирогов“ ЕАД, ЕИК[ЕИК], представлявано от изпълнителния директор В. Д. чрез пълномощник адв. К. против Писмена покана за възстановяване на суми, получени без правно основание № РД-25ПП-47/12.02.2024 г., издадена от управителя на Националната здравноосигурителна каса. Наведени са доводи за незаконосъобразност на оспорения административен акт, като издаден при съществени нарушения на административно производствените правила и в противоречие с материално правните разпоредби. Оспорва се констатацията, че лечебното заведение не е изпълнило изискванията за минимален болничен престой по КП № 75.1. Твърди се, че здравноосигурените лица - предмет на проверката са реални пациенти, хоспитализирани и лекувани по посочената клинична пътека, поради липсата на одобрена/приета по нормативен път и приложима към процесния период (2020-2021г.) клинична пътека за долекуване на постковид усложнения. В случая лекуващите лекари в лечебното заведение са имали индивидуален подход в диагностиката и лечението на тези пациенти, като е съставян диагностично-терапевтичен план според клинични, лабораторни и образни изследвания. В този смисъл не е налице нарушение на диагностично - лечебния алгоритъм по КП, или незавършването ѝ, или неспазване на минималния болничен престой, тъй като лечението е заради състояние (усложнение на здравето), за което

няма приета КП, а просто лечението е направено по най-близката съществуваща КП. При издаване на оспорения акт не е съобразен материалния закон и в частност чл. 81, ал. 2, т. 1 от ЗЗ, според който всеки български гражданин има право на достъпна медицинска дейност при условията и по реда на този закон и ЗЗО, като един от принципите по които се осъществява това право е „своевременност, достъпност и качество на медицинската помощ“. Като конкретно нарушени се сочат нормите на чл. 72, ал. 8 във връзка с ал. 6 от ЗЗО по отношение на срока за приключване на проверката и чл. 72, ал. 4 от ЗЗО (липсата на становища от експерти на съсловните организации на лекарите). Сочи се и, че извършените анкети на ЗОЛ в хода на административното производство са опорочени, тъй като на анкетирания не са разяснени целите на проучването. Липсва извършена експертиза дали са били налице медицински показания, налагащи тридневен болничен престой за проверяваните ЗОЛ. Претендира се отмяна на оспорения административен акт и присъждане на разноски. Ответната страна - Управителят на Националната здравноосигурителна каса, чрез процесуалния си представител изразява становище за неоснователност на жалбата по съображения, подробно изложени в депозираните по делото писмени бележки. Въз основана приетите по делото писмени доказателства се установява следното от фактическа страна:

Оспорващият е лечебно заведение по смисъла на чл. 9, ал. 2 във връзка с ал. 1, т. 1 от Закона за лечебните заведения. В това си качество е сключило с НЗОК договор № 22-2440/25.02.2020 г. за оказване на болнична помощ по клинични пътеки и извършване на амбулаторни процедури с НЗОК и извършване на клинични процедури с НЗОК.

Със Заповед № РД-25-848/16.11.2023 г. на управителя на НЗОК е наредено извършването на проверка на „УМБАЛСМ „Н. И. Пирогов“ ЕАД по изпълнение на договора на лечебното заведение за оказване на болнична медицинска помощ в съответствие с НРД за МД за 2020-2022 г. и във връзка с жалба вх. № 19-02-872/25.10.2023 г. Разпоредено е за резултата от проверката да бъде съставен протокол. Заповедта е връчена на изпълнителния директор на лечебното заведение.

Във връзка с депозираната от Е. И. Г. (ИЗ № 34439/2020) жалба е установено, че пациентът е приет в спешен порядък на 17.12.2020 г. и изписан на 21.12.2020 г. с основна диагноза „Остро или подостра чернодробна недостатъчност“ по КП № 75.1 „Диагностика и лечение на декомпенсирани чернодробни заболявания (цироза) за лица над 18 годишна възраст“. Проведени са диагностични процедури: изследване на кръв, електрокардиограма, ултразвуково изследване на паренхимни коремни органи и ретроперитонеум, КТ изследване на гръден кош. Издадена е епикриза на 21.12.2020 г. В анкетна карта, подписана от ЗОЛ Г. на 30.11.2023 г. е посочено, че не е приеман за болнично изследване през 2020 г. или 2021 г. в УМБАЛСП „Н.И. Пирогов“ по КП № 75.1, не са му извършвани никакви манипулации, медико-диагностични и/или образни изследвания, не е подписвал медицински и други документи през периода 17.12.2020 г. - 21.12.2020 г. През този период той е бил студент I-ви курс в Техническия университет.

В хода на проверката е установено, че от изискани 28 бр. ИЗ на пациенти, отчетени и заплатени по КП №75.1 „Диагностика и лечение на декомпенсирани чернодробни заболявания (цироза) за лица над 18 годишна възраст“, след проведени телефонни разговори, трима от тях са представили писмена информация с анкетни карти, че са посещавали лечебното заведение, без болничен престой по отразената КП.

Извършвани са диагностични процедури - рентген, скенер, ехограф, кръвни изследвания. Това са слените ЗОЛ: Д. Г. П. (ИЗ № 33649/2020 г.), Д. С. Н. (ИЗ 1266/2021 г.) и Г. Н. Г. (ИЗ 961/2021 г.). Никой от тях не представя документ, удостоверяващ че се е намирал на работното си място или друго място за изпълнение на трудови или други задължения за периода на хоспитализация.

Резултатите от проверката са отразени в протокол № РД-25-848-1/11.12.2023 г.

На основание чл. 76а, ал. 1 от ЗЗО е съставен Протокол за неоснователно получени суми № РД-25-848-2 от 11.12.2023 г., в който са отразени 4 броя ИЗ, както следва: ИЗ № 34439/2020 г., ИЗ № 33649/2020 г., ИЗ 1266/2021 г. и ИЗ 961/2021 г., със съответно заплатената сума, без пациентите да са осъществили задължителния по КП№75.1 „Диагностика и лечение на декомпенсирани чернодробни заболявания (цироза) за лица над 18 годишна възраст“ минимален болничен престой от 3 дни, което представлява неспазване на изискванията за завършеност на клиничната пътека. Въз основа на това е формирана и сумата подлежаща на възстановяване - 6151,20 лв. Протоколът за резултатите от извършена проверка и протоколът за неоснователно получени суми са връчени чрез Системата за сигурно електронно връчване 12.12.2023 г.

На 19.12.2023 г. е депозирано възражение от представляващия лечебното заведение вх. № 11-02.3462 срещу констатациите в Протокол за неоснователно получени суми № РД-25-848-2/11.12.2023 г. По възражението е изразено писмено становище от директора на дирекция КДЗЗО.

Въз основа на така проведеното административно производство управителят на НЗОК е издал оспорената писмена покана за възстановяване на суми, получени без правно основание, с която на основание чл. 76а, ал. 3 от ЗЗО е поканил изпълнителя на болнична медицинска помощ да възстанови получената без правно основание сума в размер на 6151.20 лева. От фактическа страна поканата е мотивирана с обстоятелството, че при разглеждането на документацията по ИЗ № 33649/2020 г., ИЗ № 1266/2021 г. и ИЗ № 961/2021 г. и при анкетиране на пациентите е установено, че същите са присъствали на територията на УМБАЛСП „Н.И.Пирогов“ само за извършване на диагностично – терапевтични процедури по КП № 75.1, без осъществен задължителен по КП минимален болничен престой от три дни, което представлява неспазване на изискванията за завършеност на клиничната пътека и представлява нарушение по чл. 30, т. 1 и т. 2 и чл. 292, т. 1 във връзка с чл. 352, ал. 1, т. 3 от НРД за МД 2020-2022 и във връзка с чл. 55, ал. 2, т. 2 и т. 3 от ЗЗО.

По отношение на ИЗ №34439/2020 г., отчетена към НЗОК хоспитализация по КП № 75.1, въз основа на анкетиране на пациента е установено, че не е приеман за болнично изследване през 2020 г. или 2021 г. в УМБАЛСП „Н.И. Пирогов“ по КП № 75.1, не са му извършвани никакви манипулации, медико-диагностични и/или образни изследвания, не е подписвал медицински и други документи през периода 17.12.2020 г. - 21.12.2020 г., който е отразен като период на хоспитализация. През този период той е студент 1-ви курс в Техническия университет.

Писмената покана е връчена чрез Системата за сигурно електронно връчване на 15.02.2024 г. Жалбата е депозирана на 29.02.2024 г.

Въз основа на така установеното от фактическа страна, настоящият съдебен състав обосновава следните правни изводи:

Жалбата е ПРОЦЕСУАЛНО ДОПУСТИМА, като подадена в законоустановения срок, срещу подлежащ на оспорване административен акт от

неговия адресат.

Разгледана по същество жалбата е НЕОСНОВАТЕЛНА по следните съображения:

С оглед основанията, посочени в чл. 146 от АПК, настоящият съдебен състав намира оспорената писмена покана за издадена от компетентния по чл. 76а, ал. 3 от ЗЗО административен орган, в предвидената от закона писмена форма и със съдържание съответстващо на изискванията на чл. 59 от АПК. Изложените фактическите и правни основания са достатъчно ясно и конкретно формулирани и дават възможност на адресата да организира защитата си, а съдът да извърши проверка за материалноправна законосъобразност на акта. Мотивите на акта се съдържат и в протокол №РД-25-848-1/11.12.2023 г. и Протокол за неоснователно получени суми №РД-25-848-2/11.12.2023 г. и заповед №РД-25-848/16.11.2023 г. на управителя на НЗОК, към които е налице изрично препращане. Съгласно Тълкувателно решение № 16/1975 г. на ОСГК на ВС не е необходимо да съвпадат по време издаването на административния акт или отказа и излагането на съображенията, по които административния орган е стигнал до едно или друго разрешение. Възможно е мотивите да предхождат издаването на акта и да се съдържат в друг документ, съставен с оглед предстоящото издаване на административния акт. Ако административния акт е издаден на основата на такива документи, изложените в тях съображения са такива и за издаване на акта.

Редът за извършване на контрол по ЗЗО е детайлно регламентиран в Инструкция № РД-16-31 от 23.06.2016 г. за условията и реда за осъществяване на контрол по чл. 72, ал. 2, 3, 4, 5, 6, 7 и 8 от Закона за здравното осигуряване. Съгласно чл. 24, ал. 1 от Инструкцията, в случаите по чл. 76а от ЗЗО, когато ИМП/ИДП е получил суми без правно основание, които не са свързани с извършване на нарушение по ЗЗО /НРД/ и това е установено при проверка от контролните органи по чл. 72, ал. 2 от ЗЗО, изпълнителят е длъжен да възстанови сумите. В този случай се съставя протокол за неоснователно получени суми. Лицето - обект на проверката, има право да представи писмено възражение пред управителя на НЗОК, съответно пред директора на РЗОК в 7-дневен срок от връчване на протокола (чл. 24, ал. 2 от Инструкцията). След изтичане на срока за възражение по ал. 2, управителят на НЗОК, съответно директорът на РЗОК издава писмена покана за възстановяване на сумите, получени без правно основание, която се връчва на ИМП/ИДП. Писмената покана се издава не по-късно от два месеца след изтичане на срока за възражение по ал. 2 (чл. 24, ал. 7 от Инструкцията).

Не е спорно по делото и съдът приема за установено, че административното производство се е развило именно по реда на чл. 76а от ЗЗО. При издаване на оспорената покана не е допуснато съществено нарушение на процесуалните правила.

Неоснователни са доводите изложени в жалбата за допуснати съществени нарушения на административно производствените правила, изразяващи се в неспазване на нормите на чл. 72, ал. 8 във връзка с ал. 6 от ЗЗО по отношение на срока за приключване на проверката и чл. 72, ал. 4 от ЗЗО - липсата на становища от експерти на съсловните организации на лекарите. Срокът по чл. 72, ал. 8 във връзка с ал. 6 от ЗЗО е относим единствено към проверките, извършвани по жалба на заинтересовано лице, но не и към проверки, извършвани по изпълнение на договор, какъвто е настоящия случай, видно от заповед №РД-25-848/16.11.2023 г. на управителя на НЗОК. Също така, касае се за инструктивен срок, изтичането на който

не преклудира правото на административния орган да упражни правомощието си по чл. 76а, ал. 3 от ЗЗО.

Не може да бъде споделено твърдението на оспорващия, че извършените анкети на ЗОЛ в хода на административното производство са опорочени, тъй като на анкетираните не са разяснени целите на проучването. Разпоредбата на чл. 436 от НРД за МД 2020-2022 г. дава възможност при извършване на проверка здравноосигурените лица да бъдат поканени за съдействие на контролните органи на НЗОК/РЗОК за уточняване на обстоятелствата във връзка с дейността на ИМП, вкл. и в писмен вид. Липсва нормативно установена форма за осъществяване на съдействие от ЗОЛ на контролните органи, нито задължение за контролните органи да разяснят на лицата, оказващи съдействие, целта на проверката.

Фактическият състав на чл. 76а, ал. 1 от ЗЗО изисква кумулативното наличие на три предпоставки: а) даване – преминаване на определена парична сума от НЗОК към изпълнител на медицинска и/ или дентална помощ; б) получаване – увеличаване на имуществото на лицето - изпълнител на медицинска и/ или дентална помощ, с дадената сума; в) даването и съответно получаването да е без основание (независимо от това дали е налице първоначална липса или последващо отпадане на основанието). Следователно, за да е налице хипотезата на чл. 76а, ал. 1 ЗЗО абсолютно необходимо условие е изпълнителят на медицинска помощ да се е обогатил без основание чрез реално получаване на определена сума от НЗОК. От страна на оспорващия не се възразява срещу отразеното в оспорената писмена покана, че съответните суми са заплатени от НЗОК.

Спорът по делото се свежда до наличието/липсата на третата предпоставка на чл. 76а, ал. 1 от ЗЗО, а именно: даването и съответно получаването да е без основание (независимо от това дали е налице първоначална липса или последващо отпадане на основанието). В конкретният случай, спорът се свежда до това, дали неосъществения задължителен по КП № 75.1 минимален болничен престой от три дни, констатиран по отношение на ИЗ № 34439/2020 г., ИЗ № 33649/2020 г., ИЗ 1266/2021 г. и ИЗ 961/2021 г. представлява неспазване на изискванията за завършеност на клиничната пътека и изпълва хипотезата на чл. 30, т. 1 и т. 2 и чл. 292, т. 1 във връзка с чл. 352, ал. 1, т. 3 от НРД за МД 2020-2022 и във връзка с чл. 55, ал. 2, т. 2 и т. 3 от ЗЗО, послужили като основание за издаване на оспорената писмена покана.

Съгласно разпоредбата на чл. 55, ал. 2, т. 2 и т. 3 от ЗЗО, Националните рамкови договори съдържат отделните видове медицинска помощ по чл. 45 и условията и реда за оказване на помощта по т. 2. Нормата на чл. 292, т. 1 от НРД за МД 2020-2022 г. постановява, че клиничните пътеки се състоят от основни компоненти, които са задължителни за изпълнение от лечебните заведения, като един от тези основни компоненти е задължителен минимален болничен престой за осъществяване на посочените в КП дейности и процедури във времеви план. За да бъде заплатена медицинската дейност от НЗОК, лечебното заведение за БМП, което има сключен договор с НЗОК, следва да изпълнява заложените изисквания в алгоритъма на съответната клинична пътека, а именно: когато са спазени индикациите за хоспитализация, диагностично – лечебния алгоритъм, поставена е окончателна диагноза и критериите за дехоспитализация по съответната КП, както и са изпълнени условията за завършеност на КП, относно задължителния болничен престой, съгласно § 1, т. 2, б. „б“ от ДР на НД за МД за 2020-2022 г. По КП № 75.1 „Диагностика и лечение на декомпенсирани чернодробни заболявания (цироза) за лица над 18

годишна възраст“ минималния болничен престой е 3 дни. Действително, изискването за минимален болничен престой, не е абсолютна величина, а следва да кореспондира с конкретното състояние на всеки отделен пациент, но това не означава, че болничният престой следва изцяло да бъде изключен, доколкото същият е задължителен компонент на КП. В чл. 352, ал. 1, т. 3 от Н. за МД 2020-2022 г. е разписано, че Националната здравноосигурителна каса заплаща на изпълнител на БМП за случай по КП при наличие на следните условия: спазени са индикациите за хоспитализация и диагностично-лечебния алгоритъм, поставена е окончателна диагноза и критериите за дехоспитализация по съответната КП, както и са изпълнени условията за завършена КП, едно от които е минимален задължителен болничен престой.

В конкретния случай констатацията на административния орган за неспазване на алгоритъма на съответната КП, предвид неосъществяване на задължителния болничен престой от 3 дни, не бе оборена в хода на съдебното производство. По тези съображения настоящият съдебен състав намира, че административния орган правилно е приложил материалния закон, което налага отхвърляне на жалбата. С оглед на това и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд София-град, 56-ти състав

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на „Университетска многопрофилна болница за активно лечение и спешна медицина „Н.И. Пирогов“ ЕАД, ЕИК[ЕИК], представлявано от изпълнителния директор В. Д. чрез пълномощник адв. К. против Писмена покана за възстановяване на суми, получени без правно основание № РД-25ПП-47/12.02.2024 г., издадена от управителя на Националната здравноосигурителна каса.

Решението може да бъде обжалвано пред Върховния административен съд, Тричленен състав в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: